

ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ

ประเมินศักยภาพ (ว่าที่) บัณฑิต ตอนที่ 1 : มิติด้านการวางแผนสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทักษะคิด วิถีทางการเรียนรู้ และการยอมรับแนวทางทฤษฎีเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

ในช่วงระหว่างวันที่ 15 มิถุนายนถึง 24 กรกฎาคม 2558 ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB) ได้ดำเนินโครงการสำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัย ต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องวงจรชีวิตด้านการศึกษา โดยการสำรวจครั้งนี้ให้น้ำหนักตั้งแต่กระบวนการเตรียมความพร้อมสอบเข้ามหาวิทยาลัย วิธีการเรียนและพัฒนาความรู้ ความสามารถในขณะที่ศึกษา การวางแผนด้านอาชีพ รวมถึงประเด็นสำคัญอื่นๆ อาทิ การเตรียมความพร้อมรับมือการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน การรับรู้และการยอมรับพฤติกรรมทฤษฎีด้านการศึกษา พฤติกรรมการใช้จ่าย ฯลฯ โดยทำการสำรวจจากกลุ่มเป้าหมายนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 14 สถาบัน กระจายครอบคลุมทั้งสถาบันการศึกษารัฐ เอกชนและราชภัฏ รวม 1,080 ตัวอย่าง แบ่งการนำเสนอผลเป็น 2 ส่วน ซึ่งในส่วนแรกพบประเด็นน่าสนใจหลายประการสรุปได้ดังนี้

ด้านการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย นายธน หาพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกล่าวว่า ตัวอย่างที่สำรวจร้อยละ 45.7 ตัดสินใจเลือกคณะที่จะสอบเรียนต่อจากความสนใจของตัวเอง ขณะที่ร้อยละ 16.0 เลือกคณะที่มั่นใจว่าสอบติดและร้อยละ 13.7 เลือกโดยพิจารณาจากความต้องการของตลาดการจ้างงาน ที่น่าพิจารณาคือตัวอย่างสูงถึงร้อยละ 79.6 ระบุว่ามีการเรียนพิเศษ เพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย โดยมีค่าใช้จ่ายหลายระดับ ตั้งแต่ไม่เกิน 2,000 บาทจนถึงเกินกว่า 10,000 บาทต่อเทอม ซึ่งหากพิจารณาจากค่าเฉลี่ยแล้ว พบว่าอยู่ที่ประมาณ 6,000 บาทต่อเทอม และใช้เวลาในการเรียนพิเศษถึงประมาณสัปดาห์ละ 9 ชั่วโมง เมื่อให้ประเมินว่าการเรียนพิเศษที่ผ่านมามีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอบเรียนต่อมากน้อยเพียงใด ร้อยละ 47.3 ประเมินว่ามีส่วนช่วยในระดับมากถึงมากที่สุด ขณะที่ร้อยละ 34.1 ประเมินว่ามีส่วนช่วยในระดับปานกลาง นอกจากนี้เมื่อให้เปรียบเทียบระหว่างความรู้ที่ได้ จากการเรียนภาคปกติกับการเรียนพิเศษว่า มีผลต่อความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างไร ตัวอย่างร้อยละ 35.5 ระบุว่า การเรียนพิเศษมีผลต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่า ขณะที่ร้อยละ 45.5 ระบุว่าไม่มีผลเท่าๆ กัน มีเพียงร้อยละ 19.5 ที่ระบุว่าการเรียนภาคเรียนปกติมีผลต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่าการเรียนพิเศษ

ประเด็นที่พิจารณาก็ประการคือ ทักษะคิดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาซึ่งนายธน กล่าวว่า ภาพโดยรวมส่วนใหญ่มีทัศนคติในทิศทางที่ดี คือให้ความสำคัญกับผลการเรียน ความรู้ที่ได้ ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการเรียน แต่มีข้อสังเกตว่า ตัวอย่างจำนวนไม่น้อยถึงประมาณ 1 ใน 3 คือร้อยละ 33.6 ไม่ให้ความสำคัญกับเกรดที่ได้จากการเรียน (ขอแค่เรียนจบ) นอกจากนี้ร้อยละ 29.7 ไม่ให้ความสนใจว่าจะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำงานหรือไม่ (ขอแค่เรียนจบ) และใกล้เคียงกันคือร้อยละ 29.3 ไม่เห็นความจำเป็นของการแสวงหาความรู้ใดๆ เพิ่มเติมในช่วงที่กำลังศึกษา

ส่วนการเรียน ทบทวนบทเรียน และการเตรียมความพร้อมในการสอบ ผลสำรวจพบว่าเป็นประเด็นที่นำห่วงใย กล่าวคือแม้ส่วนใหญ่จะระบุว่าเข้าเรียนสม่ำเสมอ แต่พบว่ามีถึงประมาณ 1 ใน 4 ที่เข้าเรียนไม่สม่ำเสมอ แต่เลือกเข้าเรียนเฉพาะวิชาที่ชอบ หรือที่มีการเช็คชื่อ รวมถึงไม่ค่อยเข้าเรียน ด้านการทบทวนบทเรียน ร้อยละ 41.7 ระบุไม่มีการทบทวนเน้นอ่านช่วงที่มีการสอบ ขณะที่การมีส่วนร่วมในห้องเรียน คือการถามตอบหรือแสดงความคิดเห็น พบว่ามีเพียงร้อยละ 9.4 ที่ระบุว่ามีส่วนร่วมบ่อย / สม่ำเสมอ ขณะที่ร้อยละ 49.0 มีเป็นบางครั้ง และร้อยละ 41.7 มีน้อยมาก ถึงไม่มีเลย ข้อมูลจากการสำรวจยังพบว่า มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 14.2 ที่เข้าหาอาจารย์เพื่อสอบถามสิ่งที่ไม่เข้าใจในวิชาที่เรียนอย่างสม่ำเสมอ ขณะที่ร้อยละ 47.3 ระบุว่าน้อยมากจนถึงไม่เคยเลย นายธน ยังกล่าวต่อไปอีกว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเตรียมสอบไม่นาน โดยร้อยละ 38.3 อ่านหนังสือช่วงก่อนสอบเพียง 1-2 วัน ขณะที่ร้อยละ 37.9 อ่านเตรียมสอบล่วงหน้าเป็นสัปดาห์ ส่วนกลุ่มที่เตรียมตัวล่วงหน้าเป็นเดือนกับกลุ่มที่มีการทบทวนบทเรียนตลอดมีอยู่รวมกันร้อยละ 23.8 สำหรับเอกสารที่ใช้อ่านเตรียมสอบประมาณครึ่งหนึ่งคือร้อยละ 52.6 ที่ใช้สมุดจดของตัวเอง ขณะที่ร้อยละ 26.6 ใช้คู่มือเตรียมสอบมาอ่าน และร้อยละ 20.7 ใช้วิธีถ่ายเอกสารจากสมุดจดของเพื่อน

ข้อมูลที่น่าสนใจอีกประการจากการสำรวจคือ การรับรู้และการยอมรับในพฤติกรรมที่สื่อไปในทางทุจริต โดยตัวอย่างร้อยละ 51.6 ระบุว่าเคยรับรู้/พบเห็นการแอบดู ลอกคำตอบเพื่อนในขณะสอบ รองลงมาร้อยละ 45.3 เคยรับรู้/พบเห็นพฤติกรรมการจ้างทำรายงาน ขณะที่ร้อยละ 39.1 รับรู้/พบเห็นว่าการแอบจด เอาข้อมูลเข้าห้องสอบ นอกจากนี้ร้อยละ 13.2 ยังระบุว่ารับรู้/พบเห็นว่าการทำสิ่งที่อาจารย์ต้องการเพื่อเป็นการแลกเกรด และร้อยละ 10.6 เคยรับรู้/พบเห็นว่าการให้คนอื่นไปสอบแทนกัน เมื่อสอบถามต่อไปถึงระดับการยอมรับต่อพฤติกรรมข้างต้น ตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าไม่ยอมรับ อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตสำหรับ กรณีการจ้างทำรายงาน และลอกข้อสอบเพื่อน ที่พบว่ามีตัวอย่างที่ระบุว่าพฤติกรรมที่ยอมรับได้ถึงร้อยละ 25.3 และ 23.9

(พิจารณาข้อมูลโดยละเอียดได้จาก ตารางที่ 1 ถึง 8)

ตารางที่ 1 วิธีการ (หลัก) ที่ใช้เลือกคณะสอบเข้ามหาวิทยาลัย

วิธีการที่เลือกใช้เลือกคณะสอบเข้ามหาวิทยาลัย	ร้อยละ
เลือกคณะที่มั่นใจว่าสอบติด	16.0
เลือกคณะที่สนใจเรียน	45.7
เลือกคณะที่ความต้องการจ้างงานมาก	13.7
เลือกคณะตามเพื่อน	5.5
เลือกตามพ่อ แม่ ผู้ปกครอง	8.7
เลือกคณะที่ทำงานแล้วได้คำตอบแทนสูง	10.4
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 2 ช่วงเวลาที่ตัดสินใจเลือกคณะที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย

ช่วงเวลาที่ตัดสินใจเลือกคณะที่จะสอบเข้ามหาวิทยาลัย	ร้อยละ
เลือกตั้งแต่ก่อนเริ่มเรียนม. 4	14.3
ระหว่างม. 4-5	28.2
เลือกตอนอยู่ ม. 6	57.5
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 3 การเรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย

การเรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย	ร้อยละ
เรียนพิเศษ	79.6
ไม่ได้เรียนพิเศษ	20.4
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 4 ค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยเฉลี่ยต่อเทอม

(ค่าร้อยละเฉพาะกลุ่มที่ระบุว่าเรียนพิเศษ n = 860)

ค่าใช้จ่ายการเรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย	ร้อยละ
ไม่เกิน 2,000 บาท	19.6
2,001 - 4,000 บาท	32.4
4,001 - 6,000 บาท	22.8
6,001 - 8,000 บาท	6.4
8,001 - 10,000 บาท	11.9
มากกว่า 10,000 บาท	6.8
รวมทั้งสิ้น	100.0

หมายเหตุ เฉลี่ยค่าใช้จ่ายเรียนพิเศษต่อเทอม 6,145 บาท

ตารางที่ 5 เวลาที่ใช้เรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่อสัปดาห์

(ค่าร้อยละเฉพาะกลุ่มที่ระบุว่าเรียนพิเศษ n = 860)

เวลาที่ใช้เรียนพิเศษเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่อสัปดาห์	ร้อยละ
1-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	16.2
4-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	40.0
7-9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	13.3
10-12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	15.7
มากกว่า 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	14.8
รวมทั้งสิ้น	100.0

หมายเหตุ เฉลี่ยเวลาในการเรียนพิเศษต่อสัปดาห์ 9 ชั่วโมง

ตารางที่ 6 การเรียนพิเศษช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยระดับใด

(ค่าร้อยละเฉพาะกลุ่มที่ระบุว่าเรียนพิเศษ n = 860)

การเรียนพิเศษช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ระดับใด	ร้อยละ
ไม่มีส่วนช่วยเลย	0.9
มีบ้างเล็กน้อย	17.7
ปานกลาง	34.1
มาก	40.9
มากที่สุด	6.4
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความรู้จากการเรียนภาคปกติ กับการเรียนพิเศษ กับผลต่อความสำเร็จ

ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย (ค่าร้อยละเฉพาะกลุ่มที่ระบุว่าเรียนพิเศษ n = 860)

เปรียบเทียบความรู้จากการเรียนภาคปกติ กับการเรียนพิเศษ กับผลต่อความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	ร้อยละ
ภาคเรียนปกติมีผลต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่า	19.5
การเรียนพิเศษมีผลต่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่า	35.5
เท่าๆ กัน	45.5
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 8 ทศนคติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการนำไปใช้ในมิติ เกรดเฉลี่ย เวลาที่ใช้ในการเรียน การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้ และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ทศนคติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการนำไปใช้	ร้อยละ
1) ด้านเกรดเฉลี่ย	
ต้องเกียรตินิยม	11.9
ต้องได้เกรดสูง	54.4
ไม่ให้ความสำคัญ (ขอแค่จบการศึกษา)	33.6
รวมทั้งสิ้น	100.0
2) ด้านเวลาที่ใช้ในการเรียน	
จบก่อนเกณฑ์ปกติ (เช่น 3 ปีครึ่งสำหรับหลักสูตร 4 ปี)	14.1
จบตามเกณฑ์ปกติ	73.1
ไม่ให้ความสำคัญ (ขอแค่จบการศึกษา)	12.9
รวมทั้งสิ้น	100.0
3) ด้านความรู้ที่ได้	
ต้องสามารถเอาไปประยุกต์ในการทำงาน	70.3
ไม่จำเป็นต้องเอาไปใช้กับการทำงาน (ขอแค่จบการศึกษา)	29.7
รวมทั้งสิ้น	100.0
4) ด้านการหาความรู้เพิ่มเติม	
มีความจำเป็นต้องหาความรู้อื่นเพิ่มเติม	70.7
ไม่จำเป็น (ขอแค่จบการศึกษา)	29.3
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 9 การเรียน การทบทวนบทเรียน และการเตรียมความพร้อมในการสอบ

การเรียน ทบทวนบทเรียน และการเตรียมความพร้อมในการสอบ	ร้อยละ
1) การเข้าเรียน	
สม่ำเสมอทุกวิชา	74.7
เฉพาะวิชาที่ชอบเรียน	14.9
เฉพาะวิชาที่เซ็คชื่อ	7.9
เข้าเรียนน้อย / ไม่ค่อยเข้าเรียน	2.5
รวมทั้งสิ้น	100.0
2) การทบทวนบทเรียน	
ทุกวันหลังเลิกเรียน	7.3
ทุกสัปดาห์	19.4
ทุก 2-3 สัปดาห์หรือนานกว่า	31.7
ไม่ทบทวนบทเรียน อ่านตอนสอบเลย	41.7
รวมทั้งสิ้น	100.0
3) การถาม ตอบ แสดงความเห็นในชั่วโมงเรียน	
สม่ำเสมอ / บ่อย	9.4
เป็นบางครั้ง	49.0
น้อยมาก	31.1
ไม่เคยเลย	10.6
รวมทั้งสิ้น	100.0
4) การเข้าพบอาจารย์เพื่อสอบถามสิ่งที่ไม่เข้าใจในวิชาที่เรียน	
สม่ำเสมอ / บ่อย	14.2
เป็นบางครั้ง	38.5
น้อยมาก	36.5
ไม่เคยเลย	10.8
รวมทั้งสิ้น	100.0
5) ระยะเวลาในการเตรียมสอบ	
ทบทวนบทเรียนอยู่ตลอด	6.6
อ่านก่อนสอบเป็นเดือน	17.2
อ่านก่อนสอบเป็นสัปดาห์	37.9
อ่านช่วงใกล้สอบ (1-2 วันก่อนสอบ)	38.3
รวมทั้งสิ้น	100.0
6) สมุดจดหรือหนังสือที่ใช้อ่านเตรียมสอบ	
ของตัวเอง	52.6
ถ่ายเอกสารของเพื่อน / คนอื่น	20.7
ซื้อคู่มือเตรียมสอบมาอ่าน	26.6
รวมทั้งสิ้น	100.0

ตารางที่ 10 การรับรู้ และการยอมรับพฤติกรรมการทุจริตในการสอบและการให้คะแนน

การรับรู้ และการยอมรับพฤติกรรมการทุจริตในการสอบ และการให้คะแนน	เคยพบเห็น ร้อยละ	ยอมรับได้ ร้อยละ
การทำสิ่งที่อาจารย์ต้องการเพื่อแลกเกรด	13.2	8.1
แอบจด เอาข้อมูลเข้าห้องสอบ	39.1	13.1
แอบดู ลอกคำตอบเพื่อน	51.6	23.9
ไม่ทำรายงานเอง ใช้วิธีจ้างทำ	45.3	25.3
ทำรายงานโดยวิธีคัดลอกงานเก่า ที่เคยทำไว้ก่อนหน้า	38.0	16.3
ให้คนอื่นไปสอบแทน	10.6	3.7

ดำเนินการสำรวจโดย ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB)

โทร 0 2941 1757

อีเมล research@sabcentre.com

Web site: <http://www.sabcentre.com>